

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Petra Průchy a soudců JUDr. Tomáše Langáška a JUDr. Ladislava Derky v právní věci žalobce: **A. P.**, zastoupen JUDr. Filipem Mochnáčem, advokátem, se sídlem Heršpická 5, Brno, proti žalované: **Policie České republiky, Ředitelství služby cizinecké policie**, se sídlem Olšanská 2, Praha 3, proti rozhodnutí žalované ze dne 29. 3. 2018, č. j. CPR-7497-2/ČJ-2018-930310-V237, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 18. 6. 2018, č. j. 41 A 16/2018 - 28,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá.**

II. Žalobce **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

III. Žalované **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

[1] Žalobce napadá kasační stížností rozsudek Krajského soudu v Brně (dále „krajský soud“) ze dne 18. 6. 2018, č. j. 41 A 16/2018 - 28, (dále „napadený rozsudek“), kterým byla zamítnuta jeho žaloba proti rozhodnutí žalovaného č. j. CPR-7497-2/ČJ-2018-930310-V237 ze dne 29. 3. 2018, (dále „napadené rozhodnutí“).

[2] Napadeným rozhodnutím bylo jako opožděné zamítnuto odvolání žalobce proti rozhodnutí Policie ČR, Krajského ředitelství policie Jihomoravského kraje, Odboru cizinecké policie, Oddělení pobytové kontroly, pátrání a eskort ze dne 16. 1. 2018, č. j. KRPB-225109-18/ČJ-2017-060022-SV (dále „prvostupňové rozhodnutí“). Prvostupňovým rozhodnutím bylo žalobci dle § 119 odst. 1 písm. b) bod 3 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, (dále „zákon o pobytu cizinců“), uloženo správní vyhoštění a doba, po kterou mu nelze umožnit vstup na území členských států Evropské unie, byla stanovena na dobu 9 měsíců.

[3] V odůvodnění napadeného rozhodnutí žalovaný konstatoval, že rozhodnutí o správním vyhoštění bylo žalobci oznámeno užitím institutu tzv. „fikce doručení“ dne 29. 1. 2018, a to bez ohledu na fakt, že si zmocněný zástupce uloženou zásilku fyzicky převzal dne 1. 2. 2018. Žalobce podal odvolání až dne 12. 2. 2018, tedy po uplynutí zákonem stanovené odvolací lhůty 10 dní, podané odvolání bylo nutno posoudit jako opožděné.

[4] Proti napadenému rozhodnutí podal žalobce žalobu. Žalobce tvrdí, že za den doručení napadeného rozhodnutí je třeba považovat den 1. 2. 2018, kdy zásilku vyzvedl zmocněnec žalobce. V předmětné výzvě k vyzvednutí zásilky bylo uvedeno, že zásilka je uložena do 2. 2. 2018 a ve výzvě nebylo obsaženo žádné sdělení, upozornění či poučení, že by za datum doručení mělo být považováno datum dřívější než datum 2. 2. 2018.

[5] Krajský soud v odůvodnění napadeného rozsudku konstatoval, že lhůta pro vyzvednutí doručované písemnosti spojená s fikcí doručení je kogentně určena § 23 odst. 4 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „s. ř.“) a to v délce 10 dnů ode dne, kdy zásilka byla připravena k vyzvednutí. To, že Česká pošta coby provozovatel poštovních služeb doručující prvostupňové rozhodnutí, popř. žalovaná, jak uvádí žalobce, stanovili delší lhůtu pro uložení v případě doručování některých zásilek, a to v délce 15 dnů, je irelevantní. Desátým dnem ode dne uložení zásilky byl den 29. 1. 2018. Jednalo se o pondělí, tedy všední den, takže zásilka byla tohoto dne doručena a posledním dnem, kdy bylo možno podat odvolání, byl čtvrtek 8. 2. 2018, protože podle § 170 odst. 2 věta první zákona o pobytu cizinců, odvolací lhůta činí 10 dnů ode dne oznámení rozhodnutí. Následující den, tj. 9. 2. 2018, tak nabylo prvostupňové rozhodnutí právní moci. Krajský soud dospěl k závěru, že žalobci bylo řádně doručováno a byl správně poučen v souladu se zákonem, neboť na doručence, na níž je vlastnoruční podpis zmocněnce žalobce, je přímo uvedeno, že adresátu byla zanechána výzva a poučení. Tím, že zmocněnec vlastnoručně doručenku podepsal, má soud za prokázané, že žalobce, popř. jeho zmocněnec byl o právních důsledcích, které s převzetím nebo nepřevzetím zásilky souvisejí poučován v souladu se zákonem. I když je na výzvě k vyzvednutí zásilky, kterou žalobce předložil správnímu orgánu, uvedeno, že zásilku lze vyzvednout nejpozději do dne 2. 2. 2018 (zřejmě lhůta stanovená poštovních řádem), je také na první straně této výzvy uvedeno: „Nepřehlédněte informace a poznámky uvedené na zadní straně“. Předmětná zásilka nebyla ve lhůtě 10 dní ode dne uložení vyzvednuta, tedy jednalo se o nedoručenou zásilku a zároveň připravenou k vyzvednutí, proto musela nastat fikce doručení a zásilka byla doručena 10. den od uložení, tj. dne 29. 1. 2018. Na uvedené

nemůže mít vliv skutečnost, že si zmocněnec žalobce zásilku fyzicky převzal dne 1. 2. 2018. Odvolání podané dne 12. 2. 2018 bylo proto opožděné a krajský soud žalobu jako nedůvodnou zamítl.

II. Kasační stížnost

[6] Žalobce (dále jen „stěžovatel“) podal kasační stížnost s odkazem na § 103 odst. 1 písm. a) b) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „s. ř. s.“). Stěžovatel krajskému soudu vytýká, že se řádně nevypořádal s jeho námitkami v žalobě, přičemž ty námitky, jimiž se soud zabýval, posoudil soud po skutkové i právní stránce nesprávně. Stěžovatel je tak nucen zopakovat námitky, které v projednávané věci uplatnil.

[7] Stěžovatel považuje za nesprávný závěr o opožděnosti podaného odvolání. Stěžovatel tvrdí, že mu bylo prvostupňové rozhodnutí doručeno dne 1. 2. 2018 a nikoliv dne 29. 1. 2018. Prvostupňové rozhodnutí i rozhodnutí o nákladech řízení zasílal správní orgán s podacími čísly RR219828298CZ a RR219828284CZ a tehdejšímu zmocněnci byly doručeny výzvy k vyzvednutí těchto zásilek s tím, že tyto jsou uloženy do 2. 2. 2018. Stěžovatel nesouhlasí s tvrzením krajského soudu, že nedostatečným způsobem prokazoval nesprávné poučení, neboť nepředložil zadní strany předmětných výzev České pošty. Zadní strany těchto výzev totiž žádné právně relevantní skutečnosti významné pro posouzení věci neobsahují, což stěžovatel předpokládal, že bude soudu známo z jeho úřední činnosti. Není-li tomu tak, pak stěžovatel předkládá předmětné výzvy včetně jejich zadních stran.

[8] Zmocněnec stěžovatele v souladu s těmito výzvami dne 2. 2. 2018 vyzvedl zásilky, a proto je nutno považovat tento den za den doručení obou rozhodnutí. V předmětných výzvách není obsaženo žádné sdělení, upozornění či poučení, že by za datum doručení předmětných zásilek mělo být považováno datum dřívější než datum 2. 2. 2018. Zmocněnci vyjma předložených výzev nebylo doručeno ani žádné jiné poučení o odlišných účincích doručení předmětných zásilek, než jsou účinky obsažené ve výzvách. Krajský soud se vůbec nevypořádal s tím, že stěžovatel nemohl vědět o tom, že by v daných případech mohly nastat jiné účinky doručení, než vyplývalo z výzev. Stěžovatel popírá, že by spolu s výzvami k vyzvednutí zásilek rovněž obdržel poučení, taková skutečnost není ničím prokázána.

[9] Dále stěžovatel uvedl, že pokud správní orgán u České pošty objednal doručování zásilek s úložní lhůtou 15 dnů, pak tímto postupem stěžovatele, potažmo jeho zmocněnce, uvedl v omyl. Stěžovatel na závěr namítá, že nemůže obstát argumentace krajského soudu, že stěžovatel se neřídil poučením v prvostupňovém rozhodnutí, neboť stěžovatel postupoval zcela dle tohoto poučení a odvolání podal ve lhůtě 10 dnů ode dne doručení rozhodnutí. Předmětné rozhodnutí nezůstalo nedoručeno, nýbrž doručeno bylo a na daný případ tak vůbec nedopadá počátek běhu lhůty vážící se na uplynutí desátého dne, kdy bylo nedoručené a uložené rozhodnutí připraveno k vyzvednutí. Dle konstrukce žalovaného by stěžovateli nebyla poskytnuta lhůta 10 dnů pro podání odvolání, nýbrž tato lhůta by byla ve skutečnosti kratší, což je nepřípustné. Stěžovatel proto navrhuje napadený rozsudek zrušit a věc vrátit krajskému soudu k dalšímu řízení.

[10] Žalovaná ve vyjádření odkázala na spisový materiál.

III. Posouzení Nejvyšším správním soudem

[11] Nejvyšší správní soud nejprve zkoumal formální náležitosti kasační stížnosti, přičemž zjistil, že byla podána osobou oprávněnou včas a je proti napadenému rozsudku přípustná za podmínek ustanovení § 102 a § 104 s. ř. s. Kasační stížnost stěžovatele posoudil v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal přitom, zda napadený rozsudek netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3, 4 s. ř. s.). Kasační stížnost **není důvodná**.

[12] Nejvyšší správní soud předně konstatuje, že neshledal napadený rozsudek nepřezkoumatelným pro nedostatek důvodů, nesrozumitelnost ani pro jinou vadu řízení. Krajský soud stěžovateli vysvětlil, že odvolání bylo opožděné a soud se proto nemohl zabývat argumentací brojící vůči prvostupňovému rozhodnutí (tedy argumentací směřující proti rozhodnutí o správním vyhoštění). Krajský soud tak vypořádal všechny přípustné žalobní námitky a učiněné závěry v dostatečném rozsahu odůvodnil; jeho právní názory jsou srozumitelné a logické.

[13] Ze správního spisu zjistil Nejvyšší správní soud následující. Z doručenky k prvostupňovému rozhodnutí vyplývá, že rozhodnutí bylo doručováno zmocněnci stěžovatele, adresátovi byla zanechána výzva a poučení dne 18. 1. 2018, zásilka byla připravena k vyzvednutí téhož dne. Zmocněnec stěžovatele si zásilku převzal osobně dne 1. 2. 2018. Stěžovatel podal odvolání proti prvostupňovému rozhodnutí dne 12. 2. 2018.

Stěžovatel v rámci doplnění odvolání zaslal kopie přední strany výzev k vyzvednutí zásilky (prvostupňového rozhodnutí a rozhodnutí o nákladech správního řízení), dle nichž je možno zásilky vyzvednout nejpozději do 2. 2. 2018.

[14] Stěžovatel si prvostupňové rozhodnutí fyzicky převzal prostřednictvím zmocněného zástupce dne 1. 2. 2018 (stěžovatel v kasační stížnosti několikrát chybně uvádí jako datum vyzvednutí den 2. 2. 2018) a odvolání podal dne 12. 2. 2018. Sporná je pouze otázka, kdy došlo k doručení prvostupňového rozhodnutí, tedy od kterého dne plynula lhůta 10 dnů pro podání odvolání. Žalovaná má za to, odvolání bylo opožděné, neboť k doručení došlo fikcí po marném uplynutí lhůty 10 dnů, konkrétně dne 29. 1. 2018. Stěžovatel má naopak za to, že odvolání bylo včasné, neboť k doručení rozhodnutí došlo až dne 1. 2. 2018.

[15] Podle § 170 odst. 2 zákona o pobytu cizinců, [p]*roti rozhodnutí o správním vyhoštění lze podat odvolání do 10 dnů; jde-li o rozhodnutí o správním vyhoštění cizince mladšího 18 let, činí lhůta pro odvolání 15 dnů*."

[16] Podle § 23 odst. 4 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř."), se adresát *vyzve vložením oznámení o neúspěšném doručení písemnosti do domovní schránky nebo na jiné vhodné místo, aby si uloženou písemnost ve lhůtě 10 dnů vyzvedl; současně se mu sdělí, kde, odkdy a v kterou denní dobu si lze písemnost vyzvednout. Je-li to možné a nevyloučil-li to správní orgán, písemnost se po uplynutí 10 dnů vloží do domovní schránky nebo na jiné vhodné místo; jinak se vrátí správnímu orgánu, který ji vyhotovil.* Podle § 23 odst. 5 s. ř. [z]*ároveň s oznámením podle odstavce 4 se adresát písemně poučí o právních důsledcích, které by jeho případné jednání podle § 24 odst. 1, 3 a 4 vyvolalo nebo o možnosti postupu podle § 24 odst. 2. Toto poučení musí obsahovat i označení správního orgánu, který písemnost odesílá, a jeho adresu*. Podle § 24 odst. 1 s. ř. [j]*estliže si adresát uložené písemnosti písemnost ve lhůtě 10 dnů ode dne, kdy byla k vyzvednutí připravena, nevyzvedne, písemnost se považuje za doručenou posledním dnem této lhůty*.

[17] Doručení písemnosti fikcí podle § 24 odst. 1 s. ř. nastane tehdy, pokud byly naplněny všechny předpoklady pro řádné uložení doručované písemnosti a marně uplynula úložní lhůta. Běh úložní lhůty je přitom nezávislý na vůli odesílatele i adresáta doručované písemnosti a fikce doručení, která konstruuje stav od reality odlišný, je spjata výlučně s nečinností adresáta písemnosti v úložní lhůtě (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 10. 2015, č. j. 5 As 26/2014 - 19, všechna judikatura dostupná na www.nssoud.cz).

[18] Stěžovatel nesouhlasí s tvrzením, že nedostatečným způsobem prokazoval nesprávné poučení, neboť nepředložil zadní strany předmětných výzev a ke kasační stížnosti přiložil jako důkaz zásilky s podacími čísly RR219828298CZ a RR219828284CZ včetně jejich zadních stran. Nejvyšší správní má na rozdíl od stěžovatele za to, že zadní strana výzvy k vyzvednutí zásilky je právně významná, neboť obsahuje políčko k zaškrtnutí varianty, zda bylo k výzvě připojeno poučení o právních důsledcích souvisejících s obsahem zásilky. Soud však z úřední činnosti nemůže vědět, co bylo vyplněno nebo uvedeno na konkrétní výzvě a proto bylo na stěžovateli, aby prokazoval nesprávné poučení i zadní stranou před krajským soudem. Stěžovatel již v žalobě tvrdil, že

vyjma předložených výzev k vyzvednutí zásilky mu nebylo doručeno žádné jiné poučení, důkaz k tomu tvrzení však předložil až v řízení o kasační stížnosti. Podle § 71 odst. 1 písm. e) s. ř. s. je jednou z náležitostí žaloby i navržení důkazů k prokázání svých tvrzení. Stěžovatel proto měl všechny rozhodné skutečnosti a důkazní prostředky k jejich prokázání uvést již v řízení před soudem prvního stupně. Nad rámec toho Nejvyšší správní soud dodává, že tyto zásilky jsou označeny podacími čísly RR190239956CZ a RR190239925CZ, s poznámkou „zásilku si můžete vyzvednout nejpozději do 23. 4. 2018." Zjevně se tak jedná o úplně jiné výzvy, než stěžovatel doložil v rámci odůvodnění svého odvolání.

[19] Stěžovatel opakovaně namítá, že neobdržel žádné poučení o odlišných účincích doručení předmětných zásilek, obdržení poučení nebylo ničím prokázáno. Nejvyšší správní soud k tomu ve shodě s krajským soudem konstatuje, že na doručence, kterou zmocněnec stěžovatele podepsal dne 1. 2. 2018, je uvedeno, že adresátovi byla zanechána výzva a poučení dne 18. 1. 2018. Nejvyšší správní soud se tak ztotožnil s postupem krajského soudu, který vycházel z doručenky na č. l. 58 správního spisu a vzal za prokázané, že zmocněnec stěžovatele byl o právních důsledcích spojených s převzetím nebo nepřevzetím zásilky v souladu se zákonem poučen.

[20] Stěžovatel namítá, že pokud došlo k doručení zásilky tím, že si ji vyzvedl, neuplatní se fikce doručení 10. dnem ode dne, kdy byla zásilka k vyzvednutí připravena. Nejvyšší správní soud k tomu uvádí, že pokud již došlo k fikci doručení, nelze s pozdějším vyzvednutím zásilky spojovat účinky doručení. Pozdější faktické převzetí rozhodnutí nemá na právní účinky doručení již žádný vliv (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 5. 2008, č. j. 5 As 44/2007 – 93). Stěžovatel si toho musel být vědom na základě poučení v prvostupňovém rozhodnutí, v němž je uvedeno, že lhůta pro podání odvolání se počítá ode dne následujícího po doručení písemného vyhotovení rozhodnutí, nejpozději však po plynutí desátého dne ode dne, kdy bylo nedoručené a uložené rozhodnutí připraveno k vyzvednutí. K námitce uvedení v omyl sjednáním úložní lhůty 15 dní Nejvyšší správní soud ve shodě s krajským soudem odkazuje na to, že zákon stanoví fikci doručení kogentní a stanovení delší doby pro uložení některých zásilek je z tohoto hlediska irelevantní. Dny, během nichž je písemnost uložena u České pošty nad rámec zákonné lhůty podle ustanovení § 24 odst. 1 s. ř., nezpůsobují nezákonnost či neúčinnost takového doručování (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 3. 4. 2013, č. j. 6 Ads 149/2012 - 31). Soud s ohledem na správné poučení v prvostupňovém rozhodnutí neshledal námitku uvedení v omyl důvodnou.

[21] Stěžovatel na závěr opětovně namítá, že v případě doručení fikcí by mu nebyla poskytnuta lhůta 10 dnů pro podání odvolání, nýbrž tato lhůta by byla ve skutečnosti kratší, což je nepřípustné. Nejvyšší správní soud k tomu uzavírá, že lhůta pro odvolání není kratší, ale je stále stejná, a to v délce 10 dnů. Liší se pouze to, od jakého okamžiku počíná tato lhůta běžet. Smyslem jakékoliv právní fikce je umožnit, aby se za existující považovala situace, odlišná od reality a která dovoluje, aby z ní byly vyvozeny odlišné právní důsledky než ty, které by plynuly z pouhého konstatování faktu (srov. nález Ústavního soudu ze dne 1. 10. 2015, sp. zn. IV. ÚS 883/15). Právní fikce tak umožňuje považovat zásilku z hlediska právních účinků za doručenou např. v případě, kdy se adresát o jejím uložení nedozvěděl z důvodu, že si schránku vůbec nevybírá. V nyní posuzovaném

případě došlo dne 29. 1. 2018 k uplynutí lhůty 10 dnů ode dne uložení zásilky. Lhůta k odvolání tak běžela až do 8. 2. 2018 a stěžovatel měl od faktického převzetí zásilky prostřednictvím zmocněnce dne 1. 2. 2018 stále ještě možnost podat včasné odvolání. Učinil tak až 12. 2. 2018 a Nejvyššími správnímu soudu nezbylo než ztotožnit se se závěry žalované a krajského soudu o opožděnosti podaného odvolání.

IV. Závěr a náklady řízení

[22] Nejvyšší správní soud z výše uvedených důvodů neshledal kasační stížnost důvodnou, proto kasační stížnost stěžovatele ve smyslu § 110 odst. 1 in fine s. ř. s. zamítl.

[23] O nákladech řízení o kasační stížnosti rozhodl Nejvyšší správní soud ve smyslu § 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s ustanovením § 120 s. ř. s. tak, že stěžovatel, který neměl ve věci úspěch, nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti, a žalované, které žádné důvodně vynaložené náklady řízení nad rámec její běžné činnosti nevznikly, se náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti nepřiznává.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 14. listopadu 2018

JUDr. Petr Průcha
předseda senátu